

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΘΕΣΣΑΛΙΑ»

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΛΑΡΙΣΑ, 07/02/2023
Α.Π.: 692

Ταχ. Δ/ση: Παπαναστασίου & Βελή,
πλατεία Ρ. Φεραίου ΛΑΡΙΣΑ, 41222
Πληροφορίες: Παπακώστα Κων.
Τηλ.: 2413505153 / 100
Email: krapakosta@mou.gr
thessalia@mou.gr

Προς:

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΡΙΚΑΛΩΝ (ΤΡΙΚΑΛΑ)
Υπόψιν Νομίμου Εκπροσώπου
Υπόψιν Υπεύθυνου Πράξης

ΘΕΜΑ:

1η Τροποποίηση της Πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΨΗΛΩΜΑΤΟΣ, Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ, Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.» με Κωδικό ΟΠΣ 5067488 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει,
2. Τη με αρ. C(2014)10183 final/18-12-2014 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014-2020»(Π.Ε.Π.) για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα (CCI 2014GR16M2OP003, όπως τροποποιήθηκε με την με αρ. C(2019) 3055 final /16-04-2019 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
3. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.18.2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 110427ΕΥΘΥ 1020/20-10-16 (ΦΕΚ Β' 3521) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς-Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» όπως ισχύει.
4. Την υπ' αριθμ. 88356 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 4936 -21-9-22) Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32675/ΕΥΘΥ 331/23-3-2015 (Β' 713) υπουργικής απόφασης.,
5. Τη με αρ. 26/2019 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας με την οποία ανακηρύχτηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για την περίοδο 01-09-2019 έως και 31-12-2023.
6. Την με αρ. πρωτ. 1159/14-04-2020 απόφαση Έγκρισης της 19ης Γραπτής Διαδικασίας για την έγκριση της Επικαιροποίησης Εξειδίκευσης Δράσεων και Κριτηρίων επιλογής πράξεων του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση και τα κριτήρια της δράσης 6γ.3.6.1.4: "Παρεμβάσεις προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς της Ο.Χ. Ε. Πολιτισμού – Τουρισμού Θεσσαλίας".
7. Τη με αρ. πρωτ. 1255/24-04-2020 (Κωδ. 089) πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΕΥΔ) για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 3 «Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον»,
8. Το με ID 104838/28-07-2020/ώρα 10:44 πμ Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου «Εφορεία Αρχαιοτήτων Τρικάλων» προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας για χρηματοδότηση της υπ' όψη πράξης στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014-2020,
9. Τη με αριθμ. πρωτ. 2302/17-07-2020 Απόφαση της Προϊσταμένης ΕΥΔ για τον ορισμό Στελέχους Αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης πράξεων, στο πλαίσιο της με αριθμ. πρωτ. 1255/24-04-2020 (Κωδ. 089) πρόσκλησης της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5067488 (Κωδ. Απόφασης: 11674)

Θεσσαλίας,

10. Το με αρ. πρωτ. 4356/26-11-2020 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας με το οποίο ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία για την εξέταση της πρότασης (ως προς το β' στάδιο αξιολόγησης) και το με αρ. πρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΤΡΙ/ΤΒΜΑΜ/666262/472275/2970/93/14-12-2020 (ΕΥΔ 4693/14-12-2020) απαντητικό έγγραφο του δικαιούχου,

11. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στη λίστα ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης και στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, τα οποία αποτυπώνονται στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ,

12. Τη με αρ. πρωτ. 1482/16-04-2021 θετική εισήγηση της προϊσταμένης της ΕΥΔ,

13. Τη με α.π. 1483/16-04-2021 Απόφαση Ένταξης της πράξης στο ΠΕΠ.Θ,

14. Την από 24-10-2022 επιστολή- αίτημα ΕΦΑ Τρικάλων ως Δικαιούχος της πράξης για την τροποποίηση αυτής, η με αρ. πρωτ. 6245/22-11-2022 Σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας μας και το από 25-11-2022 υποβληθέν στο ΟΠΣ τροποποιημένο ΤΔΠ με τα απαραίτητα συνημμένα έγγραφα για την υπόψη τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης της πράξης.

15. Την με α.π. 691/07-02-2023 θετική εισήγηση της προϊσταμένης της ΕΥΔ, για την έκδοση της υπόψη 1ης Τροποποίησης Απόφασης Ένταξης της Πράξης στο ΠΕΠ.Θ.

Αποφασίζει

την 1η Τροποποίηση της Πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΨΗΛΩΜΑΤΟΣ, Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ, Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.» με Κωδικό ΟΠΣ 5067488 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον. »

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5067488
2.Δικαιούχος:	ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (ΤΡΙΚΑΛΑ)
3.Κωδικός Δικαιούχου:	18026025
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
<p>Ο Ι. Ναός του Αγίου Δημητρίου βρίσκεται στον οικισμό Ψήλωμα, Δ. Μετεώρων. Πρόκειται για τρίκλιτη θολοσκέπαστη βασιλική με τοιχογραφίες που χρονολογούνται στα τέλη του 18ου αιώνα (1791). Ο ναός χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/ 69669/2109/22.12.1983 - ΦΕΚ 143/Β/13.03.1984.</p> <p>Οι επεμβάσεις μέσω της πράξης αφορούν σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αποκατάσταση εξωτερικών όψεων ναού (αφαίρεση νεώτερων επιχρισμάτων, βαθύ και επιφανειακό αρμολόγημα) - στερέωση τοιχογραφιών - συντήρηση των τοιχογραφιών (υλοποίηση εγκεκριμένης μελέτης συντήρησης) - αποκάλυψη και αποκατάσταση αρχικού λίθινου δαπέδου μετά από εκπόνηση μελέτης αποκατάστασης από το προσληφθέν επιστημονικό προσωπικό - ομογενοποίηση λιθόχτιστου κελύφους με εφαρμογή ενεμάτων μονόπλευρα από την εξωτερική παρειά της περιμετρικής λιθοδομής - ενίσχυση κελύφους στη βάση (εφαρμογή πλαγιοθεμελίωσης με δοκούς οπλισμένου σκυροδέματος) - αποκατάσταση θολοδομίας και επιστέγασης (αρμολόγημα εξωτερικής παρειάς, πλήρωση με διαβαθμισμένα αδρανή, εφαρμογή κεκλιμένου διαφράγματος με τιμμεντοκονία και χιαστί πλέγμα στον κυρίως ναό, αντικατάσταση ξύλινου φορέα στέγης στον περιμετρικό διάδρομο, εφαρμογή επικάλυψης με λιθόπλακες) - ενίσχυση περιόψεως κελύφους (τοποθέτηση μεταλλικών ελκυστήρων σε δύο στάθμες εσωτερικά κατά τη διαμήκη και την εγκάρσια διεύθυνση, τοποθέτηση μεταλλικών ελκυστήρων εξωτερικά κατά τη διαμήκη διεύθυνση στη γενέτειρα του κεντρικού ημικυκλινδρικού θόλου, εφαρμογή περιμετρικού διαζώματος από οπλισμένο σκυρόδεμα στη στέψη) - κατασκευή αποστραγγιστικού καναλιού για τη συλλογή και απομάκρυνση των όμβριων υδάτων - διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου (διάστρωση πλάκας επί εδάφους από ελαφρώς οπλισμένο σκυρόδεμα και δαπεδόστρωση, ανακατασκευή ξύλινου στεγάστρου, διαμόρφωση αναβαθμών) - Η/Μ εγκαταστάσεις (ισχυρά και ασθενή ρεύματα, τοποθέτηση φωτιστικών σωμάτων) - σήμανση-πληροφόρηση (και ΑμεΑ/γραφή Braille) <p>Εκπόνηση των ακόλουθων μελετών σύμφωνα με τους όρους 4, 7 και 13 της υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/ΤΜΒΜΜ/98226/10801/855/232/26.02.2019 Υ.Α.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μελέτη επάρκειας συστήματος φέροντος οργανισμού υπό στατική και σεισμική φόρτιση, μετά τις επεμβάσεις ενίσχυσης 2. Αρχιτεκτονική μελέτη διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου 3. Μελέτη Η/Μ εγκαταστάσεων. 	
5. Παραδοτέα πράξης:	
<p>Το μνημείο αποκατεστημένο, διαμορφωμένος περιβάλλον χώρος και συντηρημένος ο τοιχογραφικός διάκοσμος.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Άρση παραγόντων εισερχόμενης υγρασίας - Ενίσχυση και ομογενοποίηση κελύφους (αρμολογήματα, ενέματα και βλήτρα) - Συντήρηση τοιχογραφιών του ναού. - Αποκάλυψη και αποκατάσταση αρχικού λίθινου δαπέδου σύμφωνα με την εκπονηθείσα μελέτη αποκατάστασης δαπέδου ναού - Δημιουργία συστήματος περιόψεως και παραλαβής των οριζοντίων δυνάμεων. - Κατασκευή πλαγιοθεμελίωσης - Ανακατασκευή στεγών κυρίως ναού και περιμετρικού διαδρόμου - Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου βάσει της εγκεκριμένης μελέτης 	

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5067488 (Κωδ. Απόφασης: 11674)

- Μελέτη Στατικής Επάρκειας φέροντος οργανισμού υπό στατική και σεισμική φόρτιση, μετά τις επεμβάσεις και Μελέτη Η/Μ Εγκαταστάσεων.
- Πινακίδες σήμανσης- πληροφόρησης (συμπ. ΑμεΑ) και σε γραφή Braille, πληροφορικό υλικό ενημέρωσης (συμπ. ΑμεΑ) και σε γραφή Braille, εξοπλισμός φωτισμού.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Αριθμός επισκέψεων κατ'έτος	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.000,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **20/04/2021**.
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2023**.
10. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης του πρώτου κύριου υποέργου πραγματοποιείται έως **24/05/2021**.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Η τροποποίηση αφορά σε μεταβολή του Φυσικού Αντικειμένου με τις εξής προσθήκες:

- Εργασίες συντήρησης τοιχογραφικού διακόσμου του ναού (υλοποίηση εγκεκριμένης μελέτης συντήρησης)
- Εργασίες αποκάλυψης και αποκατάστασης του αρχικού δαπέδου του ναού που εντοπίστηκε στις εργασίες δοκιμαστικών τομών
- Εκπόνηση μελέτης αποκατάστασης του αρχικού δαπέδου του ναού από το επιστημονικό προσωπικό του έργου

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	500.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	500.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	500.000,00

11. Η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **500.000,00 €**

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η **δημόσια δαπάνη της πράξης** που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 500.000,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5067488 (Κωδ. Απόφασης: 11674)

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	Π/Υ ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙ ΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΕΠ0061	2021ΕΠ00610018	--	ΝΑΙ	0,00	500.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **500.000,00 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡ/ΣΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
- Π.Τ.Α. Περιφέρειας Θεσσαλίας
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

—

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5067488 (Κωδ. Απόφασης: 11674)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΨΗΛΩΜΑΤΟΣ, Δ. ΜΕΤΕΩΡΩΝ, Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τη αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της ΔΑ ή του ΕΦ προς τη ΔΔΕ. Συνεπώς,

- Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου που ορίζεται στο σημείο 10 της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ/ ΕΦ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ/ ΕΦ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.
- (iv) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (vi) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ– ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζει το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
- (viii) Για πράξεις ΕΚΤ, ο δικαιούχος υποχρεούται να έχει εγκατεστημένο σύστημα (είτε του φορέα του είτε να έχει πρόσβαση σε άλλο τοπικό ή κεντρικό σύστημα) συλλογής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και μεταβίβασης δεδομένων συμμετεχόντων (microdata), όπου απαιτείται, προκειμένου αφενός να διασφαλίζεται η ακρίβεια και επάρκεια των δεδομένων των συμμετεχόντων και αφετέρου η έγκαιρη ενημέρωση του ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα εν λόγω στοιχεία.

Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη για την έγκυρη και έγκαιρη συλλογή, επεξεργασία και αποθήκευση των δεικτών και των δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata) και στις περιπτώσεις που η συλλογή τους διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Δομές φροντίδας παιδιών κ).

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμός πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης

α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστού (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
  - α) Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
  - β) Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.
Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.
  - γ) Να λειτουργεί διαδικτυακό τόπο, στον οποίο θα αναρτά στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

- δ) Να τοποθετεί αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπíπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να ενημερώνει τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- στ) Να εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σε πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Η ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_6 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ).
- (iv) Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
  - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
  - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των έργων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α. ή τον ΕΦ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρόνιων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

7. Ειδικό Όροι

Περιλαμβάνονται οι κάτωθι ειδικοί όροι:

1. Ο Δικαιούχος να υποβάλλει Άδεια από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης των μόνιμων κατασκευών όπου απαιτείται (π.χ. στέγη, μόνιμα στέγαστρα, κλπ.), με την ολοκλήρωση των σχετικών μελετών και πριν την έναρξη υλοποίησης των αντίστοιχων εργασιών.
2. Ο Δικαιούχος να υποβάλλει στην ΕΥΔ πριν την έναρξη της λειτουργίας της πράξης η έγκριση της πυροσβεστικής υπηρεσίας και υποχρεούται να εφαρμόσει την εγκεκριμένη από την πυροσβεστική υπηρεσία, Μελέτη Ενεργητικής Πυροπροστασίας για τον ναό.
3. Ο Φορέας Λειτουργίας υποχρεούται να εφαρμόσει το σύστημα καταγραφής των επισκεπτών. Το υπόψη σύστημα πρέπει να καταρτισθεί και να υποβληθεί στην ΕΥΔ πριν την ολοκλήρωσή της πράξης για τις ανάγκες παρακολούθησης των δεικτών του προγράμματος.
4. Ο φορέας Λειτουργίας της Πράξης υποχρεούται να υποβάλλει πληροφορίες για τις ημέρες / ώρες δυνατότητας επίσκεψης του

ναού μετά την ολοκλήρωση των εργασιών.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Κωδικός ΟΠΣ: 5067488 (Κωδ. Απόφασης: 11674)

